కావ్యాత్మ వాదాలు

ఉపన్యాసకుడు

డా.రామక పాండురంగ శర్మ

http://Academy.TeluguThesis.com/

భామహుడు – దండి (6 వశతాబ్ది)

1. భామహుడు – కావ్యాలంకారః – 6 శతాబ్ది

   శబ్దార్థౌ సహితౌ కావ్యమ్ – (1.శబ్దార్థములు కలిసి కావ్యం. 2. అయినా, అలంకారములే కావ్య సౌందర్య హేతువులు 3. అలంకారాలన్నీ వక్రోక్తి వికల్పాలే; ఇతడు శ్రవ్య కావ్యంలో రసప్రాధాన్యాన్ని ఒప్పుకోలేదు. రసాన్ని కూడా 'రసవదలంకారం' అన్నాడు; అలంకార ప్రాధాన్య వాది)

2. దండి-కావ్యాదర్శః- 6 శతాబ్ది

   శరీరం తావదిష్టార్థ వ్యవచ్ఛిన్నా పదావళిః (1.కావ్యశరీరం ఇష్టార్థ వ్యవచ్ఛిన్నమైన పదసమూహం 2. అలంకారాలు బాహ్య సౌందర్య హేతువులు, అంతస్సౌందర్య హేతువులు శౌర్యాది గుణాలే. అట్లే, కావ్యంలో కూడా గుణాలే సౌందర్య హేతువులు. గుణ ప్రాధాన్య వాది)

http://Academy.TeluguThesis.com/

3.వామనుడు (8 వ శతాబ్ది)

- వామనుడు, 8 వ శతాబ్ది, కావ్యాలంకార సూత్రవృత్తిః.
- గుణాలంకారయుక్తార్థౌ (శబ్దార్థౌ) కావ్యమ్ ।

(1.గుణాలంకారాలతో కూడిన శబ్దార్థాలే కావ్యం;

2.రీతి రాత్మా కావ్యస్య । కావ్యమునకు 'రీతి' ఆత్మ; 3. కావ్యాత్మవాదాన్ని ప్రవేశ పెట్టింది యితడే; రీతి ఆత్మ వాది.)

(రీతి ర్నామ గుణాశ్లిష్టః; వైదర్భి, గౌడీ, పాంచాలి రీతులు)

http://Academy.TeluguThesis.com/

4.ఆనందవర్ధనుడు (9 వ శతాబ్ది)

- ఆనందవర్ధనుడు, 9 వ శతాబ్ది, ధ్వన్యాలోకః.
- కావ్యస్యాత్మా ధ్వనిః|

(కావ్య శరీరానికి ధ్వని అనేదే ఆత్మ. వస్తు ,అలంకార,రస రూపం.(రస ధ్వని శ్రేష్ఠం.) అది ఉన్నప్పడే అలంకారాలు శోభిస్తాయి, గుణాలు రసధర్మాలు. రీతి అనేది గుణాల సమాహారమే.)

1. కొత్తగా ధ్వని సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించాడు.
2. ప్రాచీనుల అలంకార, గుణ,రీతులను ధ్వనికి అంగాలుగా నిరూపించాడు.

ఇతడు ధ్వన్యాత్మవాది.

మహిమభట్టు (౯ వ శతాబ్ది)

- మహిమభట్టు, ౯ వ శతాబ్ది, వ్యక్తి వివేకః
- అనుమానేంతర్భావం సర్వస్యాపి ధ్వనేః ప్రకాశయితుమ్।

  వ్యక్తి వివేకం కురుతే ప్రణమ్య మహిమా పరాం వాచమ్ ॥

1.శబ్దార్థములే కావ్యం. 2. అభిధా,లక్షణలే చాలు, వ్యంజనా వృత్తి అనుమానంలోనే అంతర్భవిస్తుంది. 3. ధ్వని ఖండనమే ఈయన ప్రత్యేకత.

5.కుంతకుడు(10 వ శతాబ్ది)

- కుంతకుడు, 10 వ శతాబ్ది, వక్రోక్తి జీవితమ్.
- వక్రోక్తిః కావ్యజీవితమ్।

1. భామహుని వక్రోక్తినే ఈయన పెంచి పోషించెను. 2. వక్రోక్తి కావ్యాత్మ, ధ్వని కాదు అనెను. శబ్దార్థోభయమే కావ్యం. ఈయన – వక్రోక్తి వాది)

(వక్రోక్తి ఆరు విధాలు – 1. వర్ణవిన్యాస వక్రత 2. పద పూర్వార్ధ వక్రత 3.ప్రత్యయ వక్రత 4. వాక్య వక్రత 5.ప్రకరణ వక్రత 6. ప్రబంధ వక్రత)

౬. క్షేమేంద్రుడు(11 వ శతాబ్ది)

- క్షేమేంద్రుడు, 11 వ శతాబ్ది, ఔచిత్య విచార చర్చా
- ఔచిత్యం రససిద్ధస్య స్థిరం కావ్యస్య జీవితమ్।

(అలంకారాలైన ఎక్కడ ఉండవలసింది అక్కడ ఉన్నప్పడే శోభ. గుణాలైనా అంతే. ఔచిత్యం మాత్రమే రసాన్ని పోషించగలుగుతుంది. కాబట్టి, ఔచిత్యమే కావ్యాత్మ. ఔచిత్యవాది)

కావ్యాత్మ వాదాలు

సంఖ్య	కాలం	అలంకారికుడు	గ్రంథం	ప్రతిపాదన	సిద్ధాంతం
1	6 శ	భామహుడు	కావ్యాలంకారః	సైషా సర్వైవ వక్రోక్తిః	అలంకార వాది
2	6 శ	దండి	కావ్యాదర్శః	ఇష్టార్థవ్యవచ్ఛిన్నా పదావళిః	గుణవాది
3	8 శ	వామనుడు	కావ్యాలంకార సూత్ర వృత్తిః	రీతిరాత్మా కావ్యస్య	రీతి వాది
4	9 శ	ఆనంద వర్ధనుడు	ధ్వన్యాలోకః	కావ్యస్యాత్మా ధ్వనిః	ధ్వని వాది
5	10	కుంతకుడు	వక్రోక్తి జీవితం	వక్రోక్తిః కావ్య జీవితమ్	వక్రోక్తి వాది
6	11	క్షేమేంద్రుడు	ఔచిత్యవిచారచర్చా	ఔచిత్యం రససిద్ధస్య స్థిరం కావ్యస్య జీవితమ్	ఔచిత్యవాది

http://Academy.TeluguThesis.com/

ధన్యవాదాలతో ....

డా. రామక పాండురంగ శర్మ

http://academy.teluguthesis.com/

సమర్పణ